

UIT DE WERKGROEPEN

In Coolia 41: 119-123 is een lijst opgenomen met ruim 30 paddestoelenwerkgroepen. Over de activiteiten van een aantal hiervan is gerapporteerd in de nieuwsbrief van de Werkgroep-Paddestoelenkartering (Coolia 41: 125-143). Ook hebben enkele werkgroepen al over de resultaten van hun onderzoek in Coolia gepubliceerd (zie o.a. deze Coolia, p. 97-119). De redactie zou het erg op prijs stellen als ook andere werkgroepen iets over de opzet van hun onderzoek en bijzondere waarnemingen in Coolia zouden willen vertellen. Dit kan een stimulans zijn voor NMV-leden om zich bij een werkgroep in hun omgeving aan te sluiten of zelf een werkgroep te vormen.

Het navolgende verslag is een goed voorbeeld van de mededelingen die wij graag in de rubriek 'Uit de werkgroepen' zullen plaatsen. De redactie.

Paddestoelenwerkgroep Zoetermeer

Onze consul van Zuid-Holland, Grieta Fransen, vroeg mij juni 1997 of ik in Zoetermeer een paddestoelenwerkgroep wilde opstarten en coördineren. Ik zag er als beginnening in de mycologie en microscopie wel enorm tegenop, maar doordat ik steun kreeg van ervaren amateur-mycologen als Kee den Held-Jager, Frans Ligtenberg en Kick Fontein, Kees Uljé en Peter van Wely (die alle parken van Zoetermeer als zijn broekzak kent en paddestoelen macroscopisch zeer goed weet te benoemen) kregen we met deze groep zeer gevarieerde deskundigen in huis, met daarbij incidentele gasten zoals Grieta. Begin september 1997 is de Werkgroep gestart. Om de 14 dagen op dinsdag wordt 's morgens een stadspark of het Noord-Aa gebied bezocht en worden 's middags de vondsten microscopisch bekeken.

Voor het determineren mogen wij gebruik maken van het Centrum voor Natuur en Milieu in Zoetermeer onder de vlag van de Nederlandse Vereniging voor Microscopie (waarvan ik bestuurslid ben), die in dat gebouw ook haar activiteiten belegt en waarvan wij enkele microscopen mogen lenen!!

De bodemgesteldheid van Zoetermeer is vnl. (afgegraven) veengrond. Na de oorlog, toen Zoetermeer een groeistad werd, zijn de parken geleidelijk aangelegd. Hier en daar is klei en zand opgebracht. De grond in de parken is dus gemengd venig/zavelig.

Het Noord-Aa prielengebied in het noorden van Zoetermeer is een welkome uitzondering qua bodemgesteldheid. De grote Noord-Aa-plas is uitgegraven in de jaren 1960-70, tot en met de Calais-klei. Het zand dat zich daaronder bevond, is voor aanleg van wegen en voor woningbouw gebruikt. De klei heeft men op het omringende gebied gespoten. Het maaiveld is hierdoor met 1,50 m verhoogd. Na verloop van jaren is deze kleigrond door watergebrek langzaam ingedroogd, waardoor diepe geulen, zgn. prielen, ontstonden. Hierop groeiden successievelijk pionierplanten, kruiden en allerlei soorten wilgen. In 1980 besloot men de waterstand in dit gebiedje kunstmatig te verhogen, waardoor er zich weer andere kruiden ontwikkelden en elzen, vlieren, vogelkers e.d. zich spontaan vestigden. Je treft daar dan ook het Elzenpropschotelkje (*Pezizella alniella*) en het Elzenkatjesmummiekelkje (*Ciboria amentacea*) aan. In het aangeplante populierenbos in dit gebied vonden we al enkele malen het Lilakleurig plooirookje (*Coprinus lilatinctus*), dat pas in 1997 als nieuwe soort is beschreven (Uljé & Noordeloos, 1997). Een zeer bijzondere vondst dus. Ook werd hier de Bruine bundelridderzwam (*Lyophyllum decastes*

f. *reducta*) gevonden, volgens 'Het Overzicht' (Arnolds & al., 1995) een zeer zeldzame vorm gekenmerkt door de kleine vruchtlichamen en de draadvormige cheilocystiden.

Het Westerpark, het grootste park van Zoetermeer, is aangelegd vanaf 1973, gedeeltelijk op puinheuveld, met grond afgedekt en ingeplant. In de vlakke gedeeltes zijn grote vijvers uitgegraven, waardoor er vrij vochtige gebiedjes zijn ontstaan. Enkele soorten uit dit gebied zijn: het Gagelfranjekelkje (*Lachnum sulphurellum*), het Waaiertje (*Schizophyllum commune*), de Bundelinktzwam (*Coprinus hiascens*), het Doolhofelfenbankje (*Cerrena unicolor*) en het kwetsbare Sneeuwzwammetje (*Hygrocybe virginea*). Ook vonden we bij iepen in een tuin bij een woning in de straat waar we parkeerden bij het Westerpark de Zilverige satijnzwam (*Entoloma saundersii*).

In het Vernède park troffen we veelvuldig de Paarssteelschijnridder (*Lepista saeva*) aan. Deze komt in Zoetermeer op verschillende plekken voor, ook b.v. zomaar in een woonwijk op een grasveldje. Jense van Bodegraven ontdekte, toen ze een keer meeliiep, een zeldzame houtzwam: *Junghuhnia separabilima* (Raspachtige poria). Peter-Jan Keizer bevestigde deze vondst.

Naar aanleiding van paddestoelenlezingen die ik in oktober 1997 in Zoetermeer hield voor de KNNV, het IVN en de Nederlandse Vereniging voor Microscopie, waren er enkele enthousiaste jonge mensen die vroegen of er een cursus bestond waar ze het microscopiseren van paddestoelen konden leren. Kees Uljé verklaarde zich bereid om zo'n cursus te leiden. Omdat ik 4 belangstellenden wat te weinig vond, heb ik artikeltjes in de plaatselijke kranten geplaatst. Daarop reageerden nog eens 5 geïnteresseerden. De cursus is begin januari 1998 gestart met 9 cursisten. De sfeer is fantastisch en we leren er veel (ik doe zelf ook mee). Het leuke is dat de meeste cursisten "jonge" mensen zijn (tussen 30 en 50 jaar) en dat er 4 al een microscoop bezitten. Zo groeit de belangstelling én voor paddestoelen én voor microscopie!!!

Literatuur

- Arnolds, E., Kuyper, Th.W., Noordeloos, M.E. (red.). 1995. Overzicht van de paddestoelen in Nederland. Uitgave Nederlandse Mycologische Vereniging, Wijster.
- Uljé, C.B., Noordeloos, M.E. 1997. Additional studies in *Coprinus* subgenus *Glabri*, *Persoonia* 16: 373-381.

Thea Veelenturf-v.d.Velde, Zoetermeer

Paddestoelenwerkgroep Arnhem

De KNNV-paddestoelenwerkgroep Arnhem heeft het laatste jaar van haar driejarig inventarisatieproject van het Delerwoud afgesloten met een verslag van haar werkzaamheden in 1998. Het Delerwoud is een uitgestrekt heide- en bosgebied gelegen op een kruising van twee stuwwalcomplexen ten noorden van Arnhem op de Veluwe. Het verslag bevat o.a. informatie over het weer, de uitvoering, bijzondere soorten en een lijst met oude waarnemingen. In de nabeschouwing wordt aandacht besteed aan een kwantitatieve en kwalitatieve interpretatie van de verzamelde gegevens over de gehele inventarisatieperiode. Het verslag is geïllustreerd met een aantal schitterende pentekeningen van paddestoelen.

Belangstellenden kunnen dit rapport bestellen door overmaking van f 12,40 op bankrekening nr. 35.17.35.607 t.n.v. J.F.M. Dieker te Zutphen onder vermelding van 'Delerwoud verslag 1998'.

Jan Dieker, Zutphen